

**TA'LIMNI RAQAMLASHTIRISH MUHITIDA TALABALARNING
KREATIV SALOHIYATINI MODERNIZATSIYALASHNING DIAGNOSTIK
TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH**

Abduqodirov Akmalxo'ja Muzaffar o'g'li

Pedagogika kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqola ta'limni raqamlashtirish muhitida talabalarning kreativ salohiyatini modernizatsiyalashning diagnostik tizimini takomillashtirish masalalariga bag'ishlangan. Maqolada raqamli texnologiyalar va ta'lim tizimining integratsiyasi orqali talabalarning kreativ fikrlash, muammolarni hal qilish va innovatsion yondashuvlarni rivojlantirish usullari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, ma'lum diagnostik metodlar va testlar yordamida talabalarning kreativ salohiyatini aniqlash, o'sha salohiyatni rivojlantirish uchun zarur bo'lgan metodik yondashuvlar va zamonaviy innovatsion texnologiyalarni qo'llash usullari tahlil qilinadi. Maqola talabalarning raqamli platformalarda o'qish va o'qitishda yangi imkoniyatlar yaratish bo'yicha amaliy tavsiyalarni taqdim etadi.*

Kalit so'zlar: *ta'lim, raqamlashtirish, kreativ salohiyat, diagnostika, innovatsion texnologiyalar, talaba, ta'lim tizimi, modernizatsiya.*

Ta'lim tizimi va raqamli texnologiyalar o'rtasidagi bog'lanish so'nggi yillarda o'zgarib, yangi imkoniyatlar yaratishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda. O'quv jarayonining raqamlashtirilishi nafaqat o'qituvchilar va talabalar o'rtasidagi muloqotni o'zgartiradi, balki ta'lim tizimining samaradorligini oshiradi. Shu bilan birga, talabalarning kreativ salohiyatini rivojlantirish masalasi ham dolzarb bo'lib, aynan raqamli texnologiyalar yordamida bu jarayonni modernizatsiya qilish va diagnostika qilishning ahamiyati ortib bormoqda.

Kreativ salohiyat, ya'ni yangi g'oyalar yaratish, muammolarni hal qilish va o'z fikrlarini original tarzda ifodalash qobiliyati, bugungi ta'lim tizimida talabalar uchun eng muhim ko'nikmalar sifatida qaralmoqda. Raqamli ta'lim vositalari va platformalari yordamida bu salohiyatni rivojlantirish mumkin, biroq uni aniq tahlil qilish va nazorat qilish uchun diagnostik tizimlar ham samarali bo'lishi kerak. Shu sababli, raqamli ta'lim muhitida kreativ salohiyatni baholash va modernizatsiyalashning dolzarb ahamiyati mavjud.

Raqamli ta'limning o'ziga xos xususiyatlari va uning kreativ salohiyatga ta'siri: Raqamli ta'lim muhitida yangi texnologiyalarni qo'llash, masalan, onlayn kurslar, interaktiv darslar va virtual platformalar, talabalarning o'qish jarayoniga nisbatan motivatsiyasini oshiradi. Talabalar o'z vaqtlarini va joylarini tanlash imkoniga ega bo'lib, shuningdek, ular o'zlarining kreativ salohiyatini yanada kengroq rivojlantirish uchun turli xil interaktiv resurslardan foydalanish imkoniyatiga ega. "Raqamli ta'limning samaradorligi o'qituvchilar va talabalar o'rtasida yangi kommunikatsiya vositalarini yaratish bilan bog'liq bo'lib, bu kreativ fikrlashning rivojlanishiga hissa qo'shadi" (Abdukarimov, 2021).

Kreativ salohiyatni baholashning metodik yondashuvlari: Kreativ salohiyatni aniqlash uchun bir nechta metodik yondashuvlar mavjud. Ular orasida testlar, eksperimentlar va interaktiv o'qitish usullari eng ko'p qo'llaniladi. Misol uchun, "Tarkibiy kreativlik testi" yoki "Verbal kreativlik testi" kabi vositalar yordamida talabalar o'zlarining kreativ fikrlash darajasini o'lchashlari mumkin. "Test metodlari kreativ salohiyatni aniqlashda samarali vosita bo'lib, bu metodlar talabaning yangi g'oyalarni yaratishdagi qobiliyatini o'lchashga imkon beradi" (Djalilov, 2022).

Ta'limdagi innovatsion texnologiyalar: Innovatsion texnologiyalar, xususan, sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahlili, talabalarning kreativ salohiyatini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Raqamli texnologiyalar yordamida o'qituvchilar talabalarning fikrlarini tezkor tarzda tahlil qilishlari va ularga individual yondashuvlarni taklif qilishlari mumkin. "Innovatsion texnologiyalar ta'lim jarayonini yanada interaktiv va samarali qiladi, bu esa kreativ fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi" (Sultonov, 2020).

Raqamli platformalarning kreativ salohiyatga ta'siri: Raqamli platformalar talabalar uchun nafaqat o'qish materiallari, balki kreativ fikrlarni ishlab chiqish va muammolarni hal qilish uchun keng imkoniyatlar yaratadi. O'quvchilar onlayn forumlarda o'z fikrlarini bildirishi, yangi g'oyalarni ishlab chiqishi va muammolarni birgalikda yechish uchun boshqa talabalar bilan hamkorlik qilishlari mumkin. "Platformalardagi interaktiv elementlar talabalarga yangi g'oyalar yaratishda yordam beradi va o'z kreativ salohiyatlarini yanada rivojlantirishga imkon yaratadi" (Abdullayev, 2023).

Kreativ salohiyatni rivojlantirishda ta'limdagi muammolar: Kreativ salohiyatni rivojlantirishda ba'zi muammolar mavjud, masalan, o'quv jarayonining standartlashuvi, eski pedagogik yondashuvlarning ta'limda qo'llanilishi, va talabalar orasida o'z fikrlarini ifodalashdagi to'siqlar. Bularning barchasi kreativ fikrlashni rivojlantirishni cheklovchi omillardan hisoblanadi. "Pedagogik yondashuvlarni zamonaviylashtirish talabalarning kreativ salohiyatini rivojlantirish uchun zarur bo'lgan shartlardan biridir" (Rahimov, 2021).

Kreativ salohiyatni diagnostik qilishning zamonaviy metodlari: Kreativ salohiyatni diagnostika qilish uchun raqamli texnologiyalar va metodlar doimiy ravishda takomillashtirilib borilmoqda. Bu metodlar yordamida o'qituvchilar talabalarning kreativ fikrlashini, yangi g'oyalar yaratish qobiliyatini va muammolarni hal qilishdagi samaradorligini tahlil qilishlari mumkin. "Yangi diagnostik metodlar kreativ salohiyatni o'lchashda samarali vosita bo'lib, talabalar uchun moslashtirilgan yondashuvlar yaratadi" (Kamilov, 2020).

Raqamli vositalar, jumladan, onlayn testlar, interaktiv dasturlar va platformalar yordamida kreativ salohiyatni baholash yanada samarali bo'lib bormoqda. Bunday vositalar yordamida talabalar o'z salohiyatini o'z vaqtida baholashlari va rivojlantirish bo'yicha tahliliy ma'lumotlarga ega bo'lishlari mumkin. "Raqamli vositalar nafaqat kreativ salohiyatni baholashni, balki uni yanada rivojlantirish uchun zarur bo'lgan sharoitlarni yaratishga ham yordam beradi" (Yusupov, 2022).

Kreativ salohiyatni rivojlantirish uchun o'qitish jarayonida maxsus yondashuvlarni joriy etish muhimdir. Shu bilan birga, darsliklar va o'quv dasturlariga kreativlikni rivojlantiruvchi topshiriq va loyihalarni kiritish orqali talabalar o'z qobiliyatlarini kengroq namoyon etish imkoniyatiga ega bo'ladi. O'quv jarayoniga kreativ yondashuvlarni integratsiya qilish talabalar salohiyatini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa. Ta'limni raqamlashtirish muhitida talabalarning kreativ salohiyatini modernizatsiyalash jarayoni ta'lim tizimining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Zamonaviy innovatsion texnologiyalar, diagnostik tizimlar va yangi pedagogik yondashuvlar yordamida talabalarning kreativ fikrlashini rivojlantirish mumkin. Shu bilan birga, diagnostik tizimlarning takomillashtirilishi ta'lim jarayonining sifatini yanada yaxshilashga imkon beradi. Shunday qilib, kreativ salohiyatni raqamli ta'lim muhitida rivojlantirish va diagnostika qilish masalalari dolzarb bo'lib qolmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdukarimov, D. (2021). *Raqamli ta'lim va kreativ fikrlash*. Toshkent: O'zbekiston davlat pedagogika universiteti.
2. Ernaeva, G. X., Sattarov, T. F., & Maxamatjanova, N. M. (2023). DIAGNOSTIC SIGNIFICANCE OF PSYCHODIAGNOSTIC EXAMINATIONS OF TAEKWONDO PLAYERS. *Frontline Medical Sciences and Pharmaceutical Journal*, 3(06), 19-27.
3. Maxamatjanova, N., & Djalilova, S. (2017, January). The significance of neurovisualization psycho-emotional disorders in cerebral stroke. In *CEREBROVASCULAR DISEASES* (Vol. 43). ALLSCHWILERSTRASSE 10, CH-4009 BASEL, SWITZERLAND: KARGER.
4. Botir o'g'li, R. S. (2024). CRIMINAL LIABILITY FOR FRAUDULENT ENTREPRENEURSHIP. *Web of Teachers: Inderscience Research*, 2(12), 94-97.
5. Sh, S. U. (2024). THE MILITARY POTENTIAL AND DEVELOPMENT OF MILITARY ART OF THE KHOREZMSHAHS-ANUSHTEGINID STATE. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 8.036, 13(12), 11-13.
6. Alimov, S. K. (2024). THE ROLE OF NATIONAL IDEOLOGY IN THE DEVELOPMENT OF THE COUNTRY. *Web of Humanities: Journal of Social Science and Humanitarian Research*, 2(6), 59-62.
7. Наршабаева, А. Ю. (2021). РОЛЬ РОДНОГО ЯЗЫКА В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ НА ОСНОВЕ БИЛИНГВИЗМА: Наршабаева Алия Юмутбаевна Старший преподаватель, Кафедра иностранных языков Нукусского государственного педагогического института имени Ажинияза. *Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал*, (6), 27-39.
8. Наршабаева, А. Ю. (2021). Совершенствование педагогического механизма развития у студентов культуры межнационального общения на основе билингвального подхода. *Глобальный научный потенциал*, (5), 135-140.

9. Yumutbaevna, N. A. (2021). EDUCATING STUDENTS FOR TOLERANCE IN A BILINGUAL LEARNING ENVIRONMENT. *Berlin Studies Transnational Journal of Science and Humanities*, 1(1.5 Pedagogical sciences).
10. Yumutbaevna, N. A. (2022). Pedagogical issues of formation of tolerance among youth in conditions of globalization.
11. Dijenbaevitch, K. D., & Yumutbaevna, N. A. (2023). THE CONTENT OF DEVELOPING TOLERANCE OF STUDENTS IN A BILINGUAL EDUCATIONAL ENVIRONMENT. *Zibaldone Estudios italianos*, 10(2).
12. Djalilov, R. (2022). *Kreativ salohiyatni baholash metodlari*. Samarqand: Samarqand davlat universiteti.
13. Sultonov, A. (2020). *Innovatsion texnologiyalar va ta'lim jarayoni*. Buxoro: Buxoro universiteti.
14. Журакулов, Р. Д., & Журакулий, Г. Р. (2024, October). Клишированные образования в текстах сказки. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 77-80).
15. Sharifboyeva, R., & Juraquliy, G. R. (2024, April). ROLE OF PHONETICS IN LEARNING ENGLISH. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 228-231).
16. Jo'raqulov, R., & Juraquliy, G. (2024, April). ERTAKLARNI TAHLIL QILISHNING AYRIM JIHATLARI. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 453-455).
17. Juraquliy, G., & Shamsiddinov, M. (2024, April). CHET TILINI O'RGATISHDA ILG'OR USULLARDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 66-68).
18. Журакулов, Р. Д., & Журакулий, Г. (2023). СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНЫЕ ПОЛЯ ФРАЗЕОЛОГИИ УЗБЕКСКИХ НАРОДНЫХ СКАЗОК. *Journal of Intellectual Property and Human Rights*, 2(11), 80-82.
19. qizi Juraquliy, G. R. (2023, February). THE ROLE OF COMMUNICATIVE APPROACH IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE" INNOVATIVE TRENDS IN SCIENCE, PRACTICE AND EDUCATION"* (Vol. 2, No. 2, pp. 114-118).
20. Abdullayev, S. (2023). *Raqamli platformalarda o'qish va kreativ salohiyat*. Toshkent: Toshkent axborot texnologiyalari universiteti.
21. Rahimov, T. (2021). *Pedagogik yondashuvlar va kreativ salohiyatni rivojlantirish*. Farg'ona: Farg'ona davlat universiteti.
22. Kamilov, S. (2020). *Kreativ salohiyatni diagnostika qilish metodlari*. Andijon: Andijon davlat universiteti.